

BAŞLANGIÇ FLÜT EĞİTİMİNDE KULLANILAN METOTLARIN İÇERİK BAKIMINDAN İNCELENMESİ

Gülten CÜCEOĞLU ÖNDER¹ Nimet SENA TEMİZ²

¹Doç. Dr., Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Müzik Eğitimi Anabilim Dalı, gultenka@gmail.com, ORCID: 0000-0001-6010-9022

² Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı, Müzik Eğitimi Doktora Programı, senaozen91@gmail.com

Cüceoğlu Önder, Gülten ve Sena Temiz, Nimet. "Başlangıç Flüt Eğitiminde Kullanılan Metotların İçerik Bakımından İncelenmesi" idil, 76 (2020 Aralık): s. 1821–1831. doi: 10.7816/idil-09-76-05

ÖZ

Flüt dersine yeni başlayan öğrencilerin bireysel özelliklerine göre, kullanılacak öğretim yöntemleri değişiklik göstereceği gibi, başlangıç flüt metotları da farklılık gösterecektir. Flüt eğitimi sürecinde başlangıç metotlarının, öğrencinin yaş grubuna, algı düzeyine ve seviyesine uygun olması gerekmektedir. Bu bağlamda bu araştırmada, Müzik Eğitimi Anabilim Dallarında flüt eğitiminde kullanılmakta olan başlangıç flüt metotlarının içerik ve teknik konular bakımından incelenmesi amaçlanmıştır. Bu araştırma nitel bir çalışma olup döküman inceleme yoluyla literatür taranmış ve flüt eğitiminde kullanılan başlangıç metotlarına ulaşılmıştır. Araştırmada, çalışmada belirlenen dört metot üzerinde konular ve temel teknik çalışmalar bakımından incelemeler yapılmış ve yorumlamaya gidilmiştir. Metotlarda başlangıç flüt eğitimine yönelik konulara çoğunlukla yer verilmiştir. Ancak yine de bazı metotlarda konularla ilgili açıklamalar ve görsellerin yetersiz kaldığı görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Çalgı eğitimi, flüt eğitimi, metot, başlangıç metodu

Makale Bilgisi:

Geliş: 3 Ekim 2020

Düzeltilme: 17 Kasım 2020

Kabul: 21 Kasım 2020

Giriş

Müzik eğitiminin temel ve önemli boyutlarından biri çalgı eğitimidir. Bu eğitim temel müzik eğitiminin yanı sıra bireyin müzikal gelişimine önemli katkı sağlamaktadır. Çalgı eğitimi; bir çalgının çalınabilmesinde uygulanan, yöntemler bütünüdür. Bireysel olarak yapılan çalgı eğitiminde öğrencilere, çalgısını doğru bir teknikle çalma, çalışma süresini verimi arttıracak şekilde ayarlama, müzik kültürlerini çalgısı yoluyla en iyi şekilde kavratma ve müzikal becerilerini arttırmaya yönelik çalışmalar çalgı eğitiminin başlıca amaçlarıdır (Parasız, 2009: 19).

Çalgı çalan birey psikomotor becerilerini geliştirirken bir yandan da müzikal anlayış ve yaratıcılığını da geliştirmektedir. Estetik anlayışını arttırmanın yanı sıra kişi kendi gelişimine de katkı sağlamaktadır. Çalgı eğitimi uzun bir süreçtir ve bu yolda sabırlı olunmalı, planlı bir şekilde çalışılmalı ve en önemlisi çalgı sevilmelidir. Çalgı eğitiminde amaca yönelik zihinsel ve fiziksel becerilerin öğrenciye kazandırılması, iyi düzenlenmiş bir öğretim programıyla sistemli, aşama aşama ve planlı bir çalışmayı zorunlu kılmaktadır (Çilden, 2016: 2209). Çalgı çalmak için gereken istedik davranışlar kişinin bedensel koordinasyon ve zamanla becerilerinin gelişmesine bağlı olarak aşama kaydeder. Bu davranış ve becerilerin kazandırılıp geliştirilmesinde izlenecek yolu belirleyen çalgının teknik olanaklarına göre düzenlenmiş çalgı metotları, etüt ve egzersizleri büyük önem taşımaktadır (Özçimen ve Burubatur, 2012: 27).

Bireysel çalgı eğitiminde öğretim yöntemi, öğrencide hedeflenen davranışların kazanımı için önemlidir. Teknik becerilerin kazanımı, öğretmenin seçtiği metot ve yöntemler bütünüyle oluşacaktır. Her öğrencinin seviyesi birbirinden farklıdır. Bu nedenle çalgı eğitiminin başlangıç aşamasında kullanılacak olan metotların, öğrenci düzeyine göre belirlenmesi ve öğrencinin öğrenimini kolaylaştırması gerekmektedir. Çalgı metotları, içerisinde barındırdığı etüt ve egzersizler ile büyük önem taşımaktadır. Temel bilgi ve tekniklerin aktarıldığı metotlar, etüt ve egzersizler ile birlikte öğrenme ve kazanılan davranışları geliştirme olanağı sunmaktadır. Zorluk seviyelerine göre birçok metot bulunmaktadır ve bu metotlar eğitim boyunca temel öğretim materyali olarak kabul edilmektedir.

Bilimsel açıdan metot, bir işi meydana getirirken, ya da bir bilim, teknik ve folklor dalında incelemelerde, araştırmalarda bulunurken gidilen yolun saptanması yöntemidir. Sık sık kullanılan "metodik" terimi ise, rastgele ve karışık olmayan, metotlu bir düzen tertip içinde olan demektir. Buna göre bir metot, eğitim ve öğretim için kullanılan gerekli çalışma parçaları, düzeye ve öğrencinin kulak eğitimine uygun bulunan ve metodun esasını teşkil eden, ayrıca sanat değeri olan ve yavaş yavaş çok seslendirilmiş türkü, şarkı ve teknik yürüyüşe uygun parçalardan oluşmalıdır. Bununla birlikte herhangi bir metotla ilgili çalgının eğitimine-öğretimine, ses alanına ve karakterine uygun melodiler ve evrensel kurallar uygulanmadan bilimsel ve teknik çalışma yapılamaz ve çalgı eğitiminde metot ihtiyacı da giderilemez (Saydam, 1998, akt. Kahyaoğlu, 2009: 99).

Çalgı eğitiminin alanlarından biri de flüt eğitimidir. "Çalgı eğitiminin bir boyutu olan flüt eğitimi, öğrencide, flüt çalmayı öğrenme, flüt çalmayı geliştirme, flüt çalma ile ilgili teknik bilgi ve beceri kazanma, flütü etkili bir şekilde kullanma davranışlarını gerçekleştirecek biçimde programlanıp yürütülür" (C.Önder, 2012:132). "Flüt eğitimi, öğretmen ile öğrencinin iletişim ve etkileşim içerisinde gerçekleştirdiği planlı ve programlı bir eğitim sürecidir" (Cüceoğlu, 2002: 3). Bu süreçte öğrenci flüt çalma ile ilgili teknik bilgi ve beceri kazanmanın yanı sıra müzik dinleme, müziği anlama, çalgısıyla yeni müzikler oluşturma, yaratıcılık yönünü geliştirme gibi müziksel davranışlar oluşturmada ve geliştirmektedir (C.Önder, 2012:132).

"Flüt eğitiminde ele alınacak olan ilk konular flütü çalma pozisyonunda doğru duruş ve tutuş, diyafram nefesini doğru ve istenilen nitelikte kullanma ve buna bağlı olarak güçlü bir ton elde edilmesidir. Bunu takip eden süreçte etüt ve eserlerin seslendirme tekniklerine dikkat ederek çalınması, süslemelerin yapılarına uygun olarak çalınması, etüt ve eserlerdeki gürlük değişikliklerinin doğru olarak seslendirilmesi, bütün oktavlarda temiz ve kaliteli bir ton elde edilmesi ve çaldığı etüd ve hız basamaklarına uygun olarak çalınması hedeflenen temel davranışlardır" (Yayla, 2000:11).

Flüt eğitiminde, doğru duruş, tutuş, diyafram nefesi, dil teknikleri, dudak pozisyonu, parmak pozisyonu gibi birçok aşama dikkatli biçimde öğretilmelidir. Tüm bu teknik öğretim için birçok metottan yararlanılması gerekmektedir. Flüt eğitimcilerinin etkin bir eğitim için tek bir metotla sınırlı kalmaması, metot araştırma ve değerlendirmelerini özenle yapması gerekmektedir. Başlangıç flüt eğitiminde, metot seçiminin öğrencinin seviyesine uygun olması verimi arttıracaktır. Literatürde, başlangıç flüt eğitiminde kullanılmak üzere yazılmış pek çok metot bulunmaktadır. Bu metotlar arasında en yaygın kullanılanlar Trevor Wye, Beginner's Book for the Flute, Altes, Complete Flute Method, Herfurth and Stuart, A Tune a Day ve Lyons, Take up the Flute metotları örnek olarak gösterilebilir. Her bir metot içerik ve işleniş bakımından birbirinden farklı pedagojik bir yaklaşıma göre düzenlenmiştir.

Bu bağlamda yapılan bu araştırmada, flüt eğitiminde kullanılan başlangıç metotlarından Beginner's Book for the

Flute, A Tune a Day, Take up the Flute, Method for the Boehm Flute metotlarının içerik ve teknik konular bakımından incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırma, çalışmada belirlenen metotlar üzerinde bu nitelikte bir araştırma yapılmamış olması, gerek flüt eğitimcilerine gerekse flüt öğrencilerine yol gösterici olması ve kaynaklık etmesi bakımından önem taşımaktadır.

Araştırmanın problem cümlesi;

Flüt eğitiminde kullanılan başlangıç flüt metotları içerik ve teknik konular bakımından hangi konuları içermektedir? Şeklinde dir. Bu problem cümlesi doğrultusunda iki alt problem oluşturulmuştur.

1-Başlangıç flüt eğitiminde kullanılan metotlar içerik bakımından hangi konulara yer vermektedir?

- Metotların yazım dili nedir?
- Metotlarda konuları açıklayıcı bilgiler yer almakta mıdır?
- Metotlarda konularla ilgili resimler yer almakta mıdır?
- Metotlar ilk olarak hangi notayı öğretmek için başlamaktadır?
- Metotlarda hangi ezgi türleri yer almaktadır?

2-Başlangıç flüt eğitiminde kullanılan metotlar hangi teknik konulara yer vermektedir?

Yöntem

Araştırmanın Modeli

Bu araştırma, nitel araştırma yöntemlerinden doküman incelemesi yöntemi kullanılarak yapılmıştır. "Doküman incelemesi araştırılması hedeflenen olgu veya olgular hakkında bilgi içeren yazılı materyallerin analizini kapsar" (Yıldırım ve Şimşek, 2006: 187). Eğitimle ilgili bir çalışmada, ders kitapları, öğrenci ve öğretmen el kitapları, ders ve ünite planları, müfredat yönergeleri, öğrenci ders ödevleri ve sınavları veri kaynağı olarak kullanılabilir (Yıldırım ve Şimşek, 2006: 188). Bu çalışmada, literatür tarama yoluyla flüt eğitiminde kullanılan başlangıç metotları araştırılmış ve dört metot üzerinde içerik ve teknik konular bakımından incelemeler yapılmış ve yorumlamaya gidilmiştir.

Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini flüt eğitiminde kullanılan başlangıç metotları oluşturmaktadır. Literatür taraması ile ulaşılan metotlardan, random yöntemi kullanılarak dört metot seçilmiştir. Araştırmanın örneğini flüt eğitiminde kullanılan Beginner's Book for the Flute (part I, part II), A Tune A Day (part I, part II), Take Up The Flute (part I, part II), Method for the Boehm Flute (part I, part II) başlangıç flüt metotları oluşturmaktadır.

Verilerin toplanması ve Analizi

Flüt eğitiminde kullanılan başlangıç metotlarına ilişkin kaynak taraması ve ön alan araştırması yapılmış ve ilgili metotlar belirlenmiştir. Araştırmada oluşturulan alt problemler esas alınarak veriler elde edilmiştir. Ayrıca seçilen dört başlangıç metodunun, her birinin içeriği kendine özgü olduğundan, metotlarda ele alınan konular tespit edilmiş ve bu doğrultuda veriler oluşturulmuştur. Araştırmada metotların incelenmesi aşamalarında alan uzmanlarının görüşlerine başvurulmuştur. Metotlar içerik ve teknik konular bakımından karşılaştırılmış daha sonra incelenen metotların özellikleri ele alınarak değerlendirilmiş ve yorumlanmıştır.

Bulgular

Bu bölümde, araştırma için toplanan veriler alt problemlere göre ele alınmış, tablolar halinde sunulmuştur.

1. Alt Probleme İlişkin Bulgular

Tablo 1. Başlangıç Flüt Eğitiminde Kullanılan Metotların Yazım Diline İlişkin Bulgular

Yazım Dili	Beginner's Book for the Flute	Take Up the Flute	A Tune a Day	Method for the Boehm Flute
İngilizce	✓	✓	✓	-
Fransızca	-	-	-	✓

Tablo 1'de görüldüğü gibi başlangıç flüt eğitiminde kullanılan metotların yazım dili çoğunlukla İngilizce'dir.

Yalnızca Method for the Boehm Flute metodunun ikinci bölümü Fransızca' dır.

Tablo 2. Başlangıç Flüt Eğitiminde Kullanılan Metotlarda Yer Alan Açıklayıcı Bilgilere İlişkin Bulgular

Açıklayıcı Bilgiler	Beginner's Book for the Flute	Take Up the Flute	A Tune aDay	Method for the Boehm Flute
Flütün tarihçesine ilişkin bilgilerin yer alması durumu	✓	-	✓	-
Flütün Fiziki özelliklerine ilişkin bilgilerin yer alması durumu	-	-	-	✓
Flütün yapısına ilişkin bilgilerin yer alması durumu	-	-	-	✓
Flütün nasıl tutulacağına ilişkin bilgilerin yer alması durumu	✓	✓	✓	✓
Ağızlık ve ses üretimine ilişkin bilgilerin yer alması durumu	✓	✓	✓	✓
Anahtarlara ilişkin bilgilerin yer alması durumu	✓	-	✓	✓
Diyez, bemol ve natural işaretleri ile ilgili açıklamaların yer alması durumu	✓	-	✓	✓
Nota değerlerine ilişkin bilgilerin yer alması durumu	✓	✓	✓	✓
Majör ve minör ton anlatımıyla ilgili açıklayıcı bilgilerin yer alması durumu	✓	✓	✓	✓
Sus değerlerinin ayrıntılı şekilde anlatımının yer alması durumu	✓	✓	✓	✓
Ölçü birimlerine ilişkin açıklamaların yer alması durumu	✓	-	✓	✓
Süsleme, mordan, çarpma, trill vb. bilgilere ilişkin açıklamaların yer alması durumu	✓	✓	✓	✓
Nüans terimlerine ilişkin açıklamaların yer alması durumu	✓	✓	✓	✓
Hareket (hız) terimlerine ilişkin açıklamaların yer alması durumu	✓	✓	-	✓
Tek, çift ve üç dille ilgili anlatımların yer alması durumu	-	✓	-	✓
Flütün günlük bakımına ilişkin bilgilerin yer alması durumu	-	-	-	-
Parmak pozisyonlarının ayrıntılı anlatılması durumu	✓	✓	-	✓
Diyafram nefesi tekniğine dayalı bilgilerin yer alması durumu	✓	✓	-	✓
Flüt parçalarının birbirine nasıl takılacağına ilişkin bilgilerin yer alması durumu	-	✓	-	-
Flüt çalmaya başlamadan önce yapılması gereken bedensel ısınma egzersizlerinin yer alması durumu	-	-	-	-
Flütün nasıl temizlenmesi gerektiğiyle ilgili bilgilerin yer alması durumu	-	-	-	-
Flütün akort edilmesi ile ilgili açıklayıcı bilgilerin yer alması durumu	-	-	-	-
Metronomla ilgili açıklayıcı bilgilerin yer alması durumu	✓	-	-	-
Üç oktavın parmak pozisyonlarını gösteren tablonun yer alması durumu	-	✓	-	✓

Tablo 2' de görüldüğü üzere "flütün tarihçesine ilişkin bilgilerin yer alması durumu" Beginner's Book for the Flute ve A Tune a Day metotları içeriğinde bulunmaktadır. "Flütün Fiziki özelliklerine ilişkin bilgilerin yer alması durumu" ve "flütün yapısına ilişkin bilgilerin yer alması durumu" sadece Method for the Boehm Flute metot içeriğinde bulunmaktadır. "Flütün nasıl tutulacağına ilişkin bilgilerin yer alması durumu" ve "ağızlık ve ses üretimine ilişkin bilgilerin yer alması durumu" maddeleri dört metotta da içerik bakımından yer almaktadır. "Anahtarlara ilişkin bilgilerin yer alması durumu" ve "diyez, bemol ve naturel işaretleri ile ilgili açıklamaların yer alması durumu" Take up the Flute dışında diğer üç metotta da bulunmaktadır. "Nota değerlerine ilişkin bilgilerin yer alması durumu", "majör ve minör ton anlatımıyla ilgili açıklayıcı bilgilerin yer alması durumu" ve "sus değerlerinin ayrıntılı şekilde anlatımının yer alması durumu" dört başlangıç metodunda da açıklayıcı bir şekilde anlatılmıştır.

"Ölçü birimlerine ilişkin açıklamaların yer alması durumu" Take up the Flute haricinde diğer üç metotta da bulunmaktadır. "Süsleme, mordan, çarpma, trill vb. bilgilere ilişkin açıklamaların yer alması durumu" ve "nüans

terimlerine ilişkin açıklamaların yer alması durumu" dört başlangıç metodunda da açıklayıcı bilgiler şeklinde yer almaktadır. "Hareket (hız) terimlerine ilişkin açıklamaların yer alması durumu" Beginner's Book for the Flute, Take up the Flute ve Method for the Boehm Flute kitaplarında yer almaktadır. Yalnızca A Tune a Day metodunda açıklayıcı bilgiler bulunmamaktadır. "Tek, çift ve üç dille ilgili anlatımların yer alması durumu" Method for the Boehm Flute ve Take up the Flute metotlarında açıklamalı bir şekilde yer almaktadır. "Flütün günlük bakımına ilişkin bilgilerin yer alması durumu" dört metotta da yer almamaktadır. "Parmak pozisyonlarının ayrıntılı anlatılması durumu" Beginner's Book for the Flute, Take up the Flute ve Method for the Boehm Flute metotlarında bulunmaktadır. Yalnızca A Tune a Day metodunda açıklayıcı bilgilere yer verilmemiştir.

"Diyafram nefesi tekniğine dayalı bilgilerin yer alması durumu" Beginner's Book for the Flute, Take up the Flute ve Method for the Boehm Flute metotlarında bulunmaktadır. Yalnızca A Tune a Day metodunda açıklayıcı bilgilere yer verilmemiştir. "Flüt parçalarının birbirine nasıl monte edileceğine ilişkin bilgilerin yer alması durumu" yalnızca Take up the Flute metodunda açıklayıcı bir biçimde anlatılmıştır. "Flüt çalmaya başlamadan önce yapılması gereken bedensel ısınma egzersizlerinin yer alması durumu", "flütün nasıl temizlenmesi gerektiğiyle ilgili bilgilerin yer alması durumu" ve "flütün akort edilmesi ile ilgili açıklayıcı bilgilerin yer alması durumu" maddeleri ile ilgili dört metotta da açıklayıcı bilgilere yer verilmemiştir.

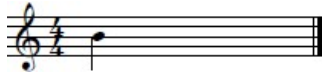
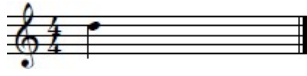
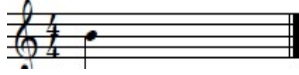
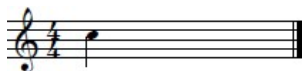
"Metronomla ilgili açıklayıcı bilgilerin yer alması durumu" yalnızca Beginner's Book for the Flute metodunda yer almaktadır. Diğer Take up the Flute, Method for the Boehm Flute ve A Tune a Day metotlarında açıklayıcı bilgilere yer verilmemiştir. "Üç oktavın parmak pozisyonlarını gösteren tablonun yer alması durumu" Take up the Flute ve Method for the Boehm Flute metotlarında yer verilmiştir. Beginner's Book for the Flute ve A Tune a Day metotlarında tablolara ilişkin bilgiye yer verilmemiştir.

Tablo 3. Başlangıç Flüt Eğitiminde Kullanılan Metotlarda Yer Alan Resimlere İlişkin Bulgular

Metotlarda Yer Alan Resimler	Beginner's Book for the Flute	Take Up the Flute	A Tune a Day	Method for the Boehm Flute
Eski flütlere ilişkin resimlerin yer alması durumu	✓	-	-	-
Sağ el tutuş pozisyonunu gösteren resimlerin yer alması durumu	✓	✓	✓	✓
Sol el tutuş pozisyonunu gösteren resimlerin yer alması durumu	✓	✓	✓	✓
Ayakta duruş pozisyonuna ilişkin resimlerin yer alması durumu	-	-	-	✓
Diyaframla ilgili resimlerin yer alması durumu	-	-	-	-
Flüt parçalarının birbirine nasıl monte edileceğine ilişkin resimlerin yer alması durumu	-	✓	-	-
Üfleme pozisyonunu gösteren resimlerin yer alması durumu	✓	✓	✓	-
Notaların perdeler üzerindeki parmak pozisyonunu gösteren resimlerin yer alması durumu	✓	✓	✓	✓
Trill çalışmalarının flüt resmi üzerinde gösterilmesi durumu	-	-	-	✓

Tablo 3' te görüldüğü gibi "eski flütlere ilişkin resimlerin yer alması durumu" yalnızca Beginner's Book for the Flute metodunda yer almaktadır. "Sağ el tutuş pozisyonunu gösteren resimlerin yer alması durumu" ve "sol el tutuş pozisyonunu gösteren resimlerin yer alması durumu" dört metotta da yer almaktadır. "Ayakta duruş pozisyonuna ilişkin resimlerin yer alması durumu" yalnızca Method for the Boehm Flute metodunda yer almaktadır. "Diyaframla ilgili resimlerin yer alması durumu" dört metotta da bulunmamaktadır. "Flüt parçalarının birbirine nasıl monte edileceğine ilişkin resimlerin yer alması durumu" sadece Take up the Flute metodunda yer almaktadır. "Üfleme pozisyonunu gösteren resimlerin yer alması durumu" Beginner's Book for the Flute, Take up the Flute ve A Tune a Day olmak üzere üç metotta yer almaktadır. "Notaların perdeler üzerindeki parmak pozisyonunu gösteren resimlerin yer alması durumu" dört metotta da yer almaktadır. "Trill çalışmalarının flüt resmi üzerinde yer alması durumu" sadece Method for the Boehm Flute metodunda yer almaktadır.

Tablo 4. Başlangıç Flüt Eğitiminde Kullanılan Metotların Hangi Nota Öğretimi İle Başladığına İlişkin Bulgular

Metodun adı	Başlangıç notası
Beginner's Book for the flute	
Take Up the Flute	
A Tune a Day	
Method for the Boehm Flute	

Flüt eğitiminde kullanılan başlangıç metotlarında, hangi nota öğretimi ile flüt eğitimine başlandığına ilişkin dağılım tablo 4 te görülmektedir. Beginner's Book for the flute ve A Tune a Day metodunda nota öğretiminin 'si' notası ile başladığı görülmektedir. Take Up the Flute metodunun nota öğretimine 're' notası ile başladığı görülmektedir. Method for the Boehm Flute metodunun nota öğretiminin ise 'do' notası ile başladığı görülmektedir.

Tablo 5. Başlangıç Flüt Eğitiminde Kullanılan Metotların İçerdiği Ezgi Türlerine İlişkin Bulgular

Ezgi türleri	Beginner's Book for the Flute	Take up the Flute	A Tune a Day	Method for the Boehm Flute
Yabancı Çocuk Şarkıları	✓	✓	✓	-
Yabancı Halk Şarkıları	✓	✓	✓	-
Tanınmış Klasik Müzik Ezgileri	✓	✓	✓	✓
Marşlar	✓	✓	✓	-
Diğer	✓	✓	✓	✓

Tablo 5 incelendiğinde, başlangıç flüt metotlarında ezgi türlerine ilişkin dağılım şu şekilde yer almaktadır. "Tanınmış Klasik Müzik Ezgileri" ve "diğer" maddeleri dört metotta da yer almaktadır. "Yabancı çocuk şarkıları", "yabancı halk şarkıları" ve "marşlar" Beginner's Book for the Flute, Take up the Flute ve A Tune a Day metotlarında yer almaktadır.

2. Alt Probleme İlişkin Bulgular

Tablo 6'da, metotların her iki bölümünde de yer alan teknik konuların kapsamlı bir incelemesi görülmektedir. Şu bulgulara ulaşılmıştır; "Uzun ses çalışmalarının yer alması durumu" Beginner's for the Flute Part I/ Part II, Take up the Flute Part I/ Part II, A Tune a Day Part I, Method for the Boehm Flute Part I/ Part II bölümlerinde yer almaktadır. "Nota değerlerini çalıştıran alıştırmaların yer alması durumu", "sus değerlerini çalıştıran alıştırmaların yer alması durumu" ve "ölçü birimlerini çalıştıran alıştırmaların yer alması durumu" Beginner's for the Flute, Take up the Flute, A Tune a Day ve Method for the Boehm Flute metotlarının Part I kısmında yer almaktadır.

"Üçleme çalışmalarının ayrıntılı şekilde yer alması durumu" Beginner's for the Flute Part II, A Tune a Day ve Method for the Boehm Flute metotlarının iki bölümünde de yer almaktadır. "Majör ve minör ton anlatımının yer alması durumu" Beginner's for the Flute Part I, Take up the Flute Part II, A Tune a Day Part I/ Part II ve ve Method for the Boehm Flute Part I/ Part II bölümlerinde yer almaktadır. "Nüans çalışmalarının yer alması durumu" Beginner's for the Flute Part I/ Part II, Take up the Flute Part II, A Tune a Day Part I/ Part II ve Method for the Boehm Flute Part II' de yer almaktadır. "Düo (ikili) çalışmalarının yer alması durumu" dört metodun her iki bölümünde de bulunmaktadır. "Trio (üçlü) çalışmalarının yer alması durumu" Take up the Flute Part II, A Tune a Day Part I/ Part II bölümlerinde yer almaktadır. "Piyano eşlikli çalışmaların yer alması durumu" sadece Take up the Flute Part I/Part II bölümlerinde yer

almaktadır. "Teknik becerilerin aşamalı olarak kazandırılma durumu", "nefes yerlerinin gösterilmesi durumu" ve "teknik bilgilerin açıklamalı olarak anlatılması durumu" dört metodun her iki bölümünde de yer almaktadır.

Tablo 6. Başlangıç Flüt Eğitiminde Kullanılan Metotlarda Yer Alan Teknik Konulara İlişkin Bulgular

Teknik konular	Beginner's Book for the Flute		Take Up the Flute		A Tune a Day		Method for the Boehm Flute	
	Part I	Part II	Part I	Part II	Part I	Part II	Part I	Part II
Uzun ses çalışmalarının yer alması durumu	✓	✓	✓	✓	✓	-	✓	✓
Nota değerlerini çalıştıran alıştırmaların yer alması durumu	✓	-	✓	-	✓	-	✓	-
Sus değerlerini çalıştıran alıştırmaların yer alması durumu	✓	-	✓	-	✓	-	✓	-
Ölçü birimlerini çalıştıran alıştırmaların yer alması durumu	✓	-	✓	-	✓	-	✓	-
Üçleme çalışmalarının ayrıntılı şekilde yer alması durumu	-	✓	-	-	✓	✓	✓	✓
Nüans çalışmalarının yer alması durumu	✓	✓	-	✓	✓	✓	-	✓
Düo (ikili) çalışmalarının yer alması durumu	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Trio (üçlü) çalışmalarının yer alması durumu	-	-	-	✓	✓	✓	-	-
Piyano eşlikli çalışmaların yer alması durumu	✓	✓	-	-	-	-	-	-
Teknik becerilerin aşamalı olarak kazandırılma durumu	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Nefes yerlerinin gösterilmesi durumu	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Teknik bilgilerin açıklamalı olarak anlatılması durumu	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Parça içerisinde geçen teknik zorlukları çalıştırmaya yönelik alıştırmaların yer alması durumu	-	-	✓	✓	-	-	-	-
Ton gelişimini destekleyici çalışmaların bulunması durumu	✓	✓	-	-	✓	✓	✓	-
Oktav çalışmalarının bulunması durumu	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	-
Kanon çalışmalarının bulunması durumu	✓	✓	-	-	-	-	-	-
Gam ve arpej çalışmalarının yer alması durumu	✓	✓	-	✓	✓	✓	✓	✓
Anarmonik sesleri çalıştıran alıştırmaların bulunması durumu	-	✓	✓	✓	✓	-	-	-
Kromatik çalışmaların yer alması durumu	✓	✓	✓	-	✓	✓	✓	-
Tartım kalıplarıyla ilgili çalışmaların yer alması durumu	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Parça içerisinde metronom sayılarının yer alması durumu	-	✓	-	-	-	-	✓	✓
Legato ve staccato çalışmalarının yer alma durumu	✓	✓	-	-	✓	✓	✓	✓
Tek dil çalışmalarının yer alması durumu	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Çift dil çalışmalarının yer alması durumu	-	✓	-	✓	-	✓	-	✓
Üç dil çalışmalarının yer alması durumu	-	✓	-	✓	-	✓	-	✓
1. oktav ses çalışmalarının yer alması durumu	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
2. oktav ses çalışmalarının yer alması durumu	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
3. oktav ses çalışmalarının yer alması durumu	-	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Süsleme, mordan, çarpma, trill vb. çalışmaların yer alması durumu	-	✓	-	✓	-	✓	-	✓
Senkop çalışmalarının yer alması durumu	-	✓	-	✓	-	✓	-	✓
Küçük sınavların yer alması durumu	-	✓	✓	✓	✓	✓	-	-

"Parça içerisinde geçen teknik zorlukları çalıştırmaya yönelik alıştırmaların yer alması durumu" sadece Take up the Flute metodunun Part I/ Part II' de yer almaktadır. "Ton gelişimini destekleyici çalışmaların bulunması durumu" Beginner's for the Flute Part I/ Part II, A Tune a Day Part I/ Part II ve Method for the Boehm Flute Part II' de yer almaktadır. "Oktav çalışmalarının bulunması durumu" Beginner's for the Flute Part I/ Part II, Take up the Flute Part I/ Part II, A Tune a Day Part I/ Part II ve Method for the Boehm Flute Part I' de yer almaktadır. "Kanon çalışmalarının

bulunması durumu” sadece Beginner’s for the Flute Part I/ Part II’ de yer almaktadır. “Gam ve arpej çalışmalarının yer alması durumu” Beginner’s for the Flute Part I/Part II, Take up the Flute Part II, A Tune a Day Part I/ Part II ve Method for the Boehm Flute Part I/ Part II’ de yer almaktadır. “Anarmonik sesleri çalıştıran alıştırmaların bulunması durumu” Beginner’s for the Flute Part II, Take up the Flute Part II, A Tune a Day Part I’ de bulunmaktadır.

“Kromatik çalışmaların yer alması durumu” Beginner’s for the Flute Part I/ Part II, Take up the Flute Part I, A Tune a Day Part I/ Part II ve Method for the Boehm Flute Part I’ de yer almaktadır. “Tartım kalıplarıyla ilgili çalışmaların yer alması durumu” dört metodun her iki bölümünde de yer almaktadır. “Parça içerisinde metronom sayılarının yer alması durumu” Beginner’s for the Flute Part II, Method for the Boehm Flute Part I/ Part II’de yer almaktadır. “Legato ve staccato çalışmalarının yer alma durumu” Beginner’s for the Flute Part I/ Part II, A Tune a Day Part I/ Part II ve Method for the Boehm Flute Part I/ Part II’ de yer almaktadır. “Tek dil çalışmalarının yer alması durumu” dört metodun her iki bölümünde de yer almaktadır. “Çift dil çalışmalarının yer alması durumu” ve “üç dil çalışmalarının yer alması durumu” Beginner’s for the Flute Part II, Take up the Flute Part II, A Tune a Day Part II ve Method for the Boehm Flute Part II’ de yer almaktadır.

“1. oktav ses çalışmalarının yer alması durumu” ve “2. oktav ses çalışmalarının yer alması durumu” dört metodun her iki bölümünde de yer almaktadır. “3. oktav ses çalışmalarının yer alması durumu” Beginner’s for the Flute Part II, Take up the Flute Part I/ Part II, A Tune a Day Part I/ Part II ve Method for the Boehm Flute Part I/ Part II’ de yer almaktadır. “Süsleme, mordan, çarpma, trill vb. çalışmaların yer alması durumu” ve “senkop çalışmalarının yer alması durumu” Beginner’s for the Flute Part II, Take up the Flute Part II, A Tune a Day Part II ve Method for the Boehm Flute Part II’ de yer almaktadır. “Küçük sınavların yer alması durumu” Beginner’s for the Flute Part II, Take up the Flute Part I/ Part II, A Tune a Day Part I/ Part II’ de yer almaktadır.

Tablo 7. Başlangıç Flüt Eğitiminde Kullanılan Metotların İçerdiği Ton Bilgisine İlişkin Bulgular

Metodun adı	Bölümü	Metodun İçerdiği Tonlar
Beginner’s Book for the flute	Part I	4 Bemol ve 4 diyez alan majör-minör dizi ve parça çalışmaları
	Part II	4 bemol ve 6 diyez alan majör-minör dizi ve parça çalışmaları
Take Up the Flute	Part I	4 bemol ve 3 diyez alan majör ve minör parça çalışmaları
	Part II	5 bemol 5 diyez alan majör ve minör parça çalışmaları
A Tune aDay	Part I	3 bemol ve 2 diyez alan majör ve minör parça çalışmaları
	Part II	5 diyez ve 5 bemol alan majör ve minör parça çalışmaları
Method for the Boehm Flute	Part I	3 diyez ve 3 bemol alan majör ve minör parça çalışmaları
	Part II	5 diyez ve 5 bemol alan majör ve minör parça çalışmaları

Tablo 7 incelendiğinde, flüt eğitiminde kullanılan başlangıç metotlarının içerdiği ton bilgisine ilişkin dağılım görülmektedir. Beginner’s Book for the flute Part I’ de, 4 Bemol ve 4 diyez alan majör- minör dizi ve parça çalışmaları, part II’ de ise 4 bemol ve 6 diyez alan majör-minör dizi ve parça çalışmaları yer almaktadır. Take Up the Flute Part I’ de 4 bemol ve 3 diyez alan majör ve minör parça çalışmaları, part II’ de ise 5 bemol 5 diyez alan majör ve minör parça çalışmaları yer almaktadır. A Tune a Day Part I’ de 3 bemol ve 2 diyez alan majör ve minör parça çalışmaları, part II’ de ise 5 diyez ve 5 bemol alan majör ve minör parça çalışmaları yer almaktadır. Method for the Boehm Flute Part I’ de 3 diyez ve 3 bemol alan majör ve minör parça çalışmaları, part II’ de ise 5 diyez ve 5 bemol alan majör ve minör parça çalışmaları yer almaktadır.

Sonuçlar

Flüt eğitiminde kullanılan başlangıç metotlarının içerik bakımından incelenmesi amacıyla yapılan bu araştırmada, elde edilen bulgular ışığında aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır. Flüt eğitiminde kullanılan başlangıç metotlarının yazım dilinin ağırlıklı olarak İngilizce olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Beginner’s Book for the flute, Take up the Flute ve A Tune a Day metotlarının yazım dili İngilizce iken Method for the Boehm Flute metodunun yazım dilinin Fransızca olduğu sonuçlarına ulaşılmıştır. Yabancı bir dilde yazılmış bir başlangıç metodunda yazılı açıklamaların anlaşılması güç olabilir. Flüt eğitiminde kullanılan başlangıç metotlarında yer alan açıklayıcı bilgilere ilişkin sonuçlar incelendiğinde, diyafram nefesi, sağ ve sol el tutuş pozisyonu, ağızlık ve ses üretimi, parmak pozisyonları, ölçü birimleri, anahtarlar, değiştirici işaretler, hız ve nüans terimleri, nota değerleri, sus değerleri, süsleme,

mordan, çarpma, trill gibi bilgilerin ayrıntılı şekilde açıklandığı sonucuna varılırken; flüt çalmaya başlamadan önce yapılması gereken bedensel ısınma egzersizleri, flüt çaldıktan sonra çalgının nasıl temizleneceği ve flütün nasıl akort edileceği ile ilgili bilgilere yer verilmediği; flütün tarihçesi, fiziki ve yapısal özellikleri, flüt parçalarının birbirine nasıl monte edileceği, metronom, üç oktav parmak pozisyonunun açıklayıcı gösterimi ve tek dil, çift dil, üç dil çalışmalarının kısıtlı sayıda metotlarda yer aldığı sonuçlarına varılmıştır. Esasen metotlarda yer almayan veya az yer alan konular başlangıç flüt eğitiminde öğretilmelidir. İlerleyen aşamalarda zorluk yaşamamak için bu konulara daha fazla yer verilmelidir.

Flüt eğitiminde kullanılan başlangıç metotlarında yer alan resimlere ilişkin sonuçlar değerlendirildiğinde, duruş, tutuş ve üfleme ile ilgili resimler bütün metotlarda yer alırken eski flütlere ve diyaframa ilişkin örnek resimlerin hiçbir metotta yer almadığı sonucuna ulaşılmıştır. Konulara ilişkin resimlerin bulunması enstrümanı tanıma ve enstrümanla ilgili merak uyandırma açısından önem taşımaktadır. Flüt parçalarının birbirine nasıl monte edileceği, ayakta duruş pozisyonu ve trill çalışmalarının flüt resmi üzerinde gösterilmesi yalnızca bir metotta yer almaktadır. Flüte yeni başlayan bir öğrenciye rehberlik etmesi açısından metotlarda açıklayıcı görsellere yer verilmesi önem taşımaktadır. Özellikle diyaframa ilişkin örnek resimlerin hiçbir metotta yer almaması düşündürücüdür. Nefesli bir çalgı olan flüt eğitiminde en temel tekniklerden olan nefes alma ve verme tekniğinin görsellerle anlatılması öğrenci için oldukça faydalı olacaktır.

Flüt eğitiminde kullanılan başlangıç metotlarının hangi nota öğretimi ile başladığına ilişkin sonuçlar değerlendirildiğinde, Beginner's Book for the flute ve A Tune a Day metotlarının 'si' notası, Take up the Flute metodunun 're' notası ve Method for the Boehm Flute metodunun 'do' notası ile flüt eğitimine başladığı sonucuna ulaşılmıştır. Si notası birinci oktavda bulunması ve rahat elde edilen bir ses olması açısından, başlangıç aşamasında olan öğrencinin motive olmasını olumlu yönde etkileyebilir. Re notasıyla temel flüt eğitimine başlanması, tutuş pozisyonu bakımından flütün rahat kavranmasını ve dengede kalmasını sağlayabilir. Do notası ise flütü tutuş şekli bakımından, flütün dengesinin bozulmasına yol açabilecek bir pozisyonudur. Bu açıdan ilk öğretilen notanın do notası olması, flüte yeni başlayan bir öğrenci için dengeyi sağlamada zorluk yaşamasına neden olabilir. Si ve re notaları ile flüte başlanmasının daha uygun olduğu düşünülmektedir. Flüt eğitiminde kullanılan başlangıç metotların içerdiği ezgi türlerine ilişkin sonuçlar değerlendirildiğinde, metotlarda, tanınmış klasik müzik ezgileri, yabancı çocuk şarkıları, yabancı halk şarkıları, marşların ve diğer müziklerin çoğunlukla metotlarda yer aldığı sonucuna ulaşılmıştır. Başlangıç aşamasında tanınmış eserlerin yer alması öğrencilerin daha istekli olmaları ve motive edici olması açısından önem taşımaktadır.

Flüt eğitiminde kullanılan başlangıç metotlarında yer alan temel tekniklere ilişkin sonuçlar değerlendirildiğinde, trio çalışmalarının iki metotta yer aldığı sonucuna ulaşılmıştır. Düo ve trio çalışmaları çalgı disiplinini, müzikaliteyi ve daha pek çok müzikal davranışı geliştirme bakımından önem taşımaktadır. Piyano eşlikli çalışmalar ve kanon çalışmalarının tek bir metotta yer aldığı sonucuna ulaşılmıştır. Eşlikli çalışmalar dinleme, otokontrol, müzikalite ve motive bakımından önem taşımaktadır. Parça içerisinde geçen teknik zorlukları çalıştırmaya yönelik alıştırmaların tek bir metotta yer aldığı sonucuna ulaşılmaktadır. Metodun, parça/ etütte geçen teknik güçlük kısmını ayrıntılı şekilde çalıştırması, çalınan parça/ etüdün daha iyi öğrenilmesi bakımından önem taşımaktadır. Parça içerisinde metronom sayılarının yalnızca iki metotta yer aldığı sonucuna ulaşılmıştır. Flüt eğitiminde kullanılan başlangıç metotlarının içerdiği ton bilgisine ilişkin sonuçlar değerlendirildiğinde ise, flüt metotlarının birinci bölümlerinin 4 diyez 4 bemol içeren etüt ve parça çalışmalarına, ikinci bölümlerinin ise 6 diyez, 5 bemol içeren etüt ve parça çalışmalarına yer verdiği sonuçlarına varılmıştır.

Öneriler

Flüt eğitiminde, öğrencinin yaşına, algısına, müzikal geçmişine ve yetenek düzeyine uygun flüt metodu seçilmelidir. Öğrencilerin bireysel farklılıkları göz önünde bulundurulmalı, öğrencinin ihtiyacına yönelik birkaç farklı metot kullanılmalıdır. Zira bir metotta ele alınan konu başka bir metotta yer almayabilir. Bu açıdan bakıldığında, flüt eğitiminde ne kadar çeşitli kaynak kullanılırsa o derece verimli ve etkili sonuç alınabilir.

Başlangıç aşamasında öğrencilerin çalgıyı daha iyi tanımasını ve daha fazla benimsemelerini sağlamak amacıyla başlangıç metotlarında mümkün olduğunca zengin bilgilere, açıklayıcı görsellere yer verilmelidir. Flütün tarihçesi, bakımı, akordu, bedensel ısınma egzersizleri, diyafram nefesi, teknik çalışmalar vb. gibi konular hem teorik bilgilerle, hem de ilgili görsellerle detaylı olarak açıklanmalıdır.

Özellikle nefes alma ve verme tekniği çok iyi bir şekilde açıklanmalıdır. Nitekim üflemeli bir çalgı olan flüt eğitiminde, diyafram destekli nefes alma ve verme tekniği, gerek teorik açıklamalarla gerekse konuyu somutlaştıran resimlerle pekiştirilmelidir.

Kaynaklar

- Altes, H. Method fort the Boehm Flute. Paris, 1918.
- Burubatur M. ve Özçimen A. "Eğitim Fakülteleri Müzik Eğitimi Ana Bilim Dallarında Birinci Sınıf 1. ve 2. Yarıyıl Viyolonsel Eğitiminde En Çok Kullanılan Metot Etüt ve Egzersizler". Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi 27 (2012):186-194.
- Cüceoğlu, G. Eğitim Fakültelerinin Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Öğretmenliği Anabilim/Anasanat Dalı Bireysel Çalgı Eğitimi I-II (Flüt) Dersi İçin "Yerelden Evrensele" Bir Öğretim Programı Model Önerisi. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Ankara: Gazi Üniversitesi, 2002.
- Çilden, Ş. "Çalgı Eğitiminde Usta-Çırak Yöntemi". Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi 16 (İpekyolu Özel Sayısı) (2016): 2208-2220.
- Herfurth P. and H. Stuart. A Tune a Day. Boston: Boston Music Company,1930.
- Kahyaoğlu, Y. "Kanun Sazı Eğitiminde Metod İhtiyacı ve Türkiye'deki Kanun Metodları Üzerine Bir İnceleme". İnönü Üniversitesi Kültür ve Sanat Dergisi 3 -1 (2017): 97-107.
- Karasar, N. Bilimsel Araştırma Yöntemi. Ankara: Nobel Yayın, 2003.
- Lyons, G. Take up the flute. London: Midpoint Press, 1991.
- Önder, C.G. "Flüt Eğitiminde Kullanılan Carl Joachim Andersen Flüt Etütlerinin Dil Teknikleri Yönünden İncelenmesi". e-Journal of New World Sciences Academy-Fine Arts (NWSA) 7 -2 (2012): 131-142.
- Parasız, G. "Eğitim Müziği Eksenli Keman Öğretiminde Kullanılmakta Olan Çağdaş Türk Müziği Eserlerinin Tespitine Yönelik Bir Çalışma". Sanat Dergisi 15 (2009): 19- 24.
- Wye. T. Beginner's book for the flute. London: Novello Publishing Limited, 1984.
- Yayla, A. Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Flüt Eğitiminde Öğrencilerin Psikomotor Alan Hedef Ve Davranışlara Ulaşma Düzeyleri. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Denizli: Pamukkale Üniversitesi, 2000.
- Yıldırım A. ve Şimşek H. Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri. Ankara: Seçkin Yayıncılık, 2006.

EXAMINATION OF THE METHODS USED IN BEGINNING FLUTE EDUCATION IN TERMS OF CONTENT

Gülten CÜCEOĞLU ÖNDER
Nimet Sena TEMİZ

ABSTRACT

The teaching methods to be used will vary according to the individual characteristics of the students who are new to the flute lesson, as well as the beginning flute methods. In the flute education process, the beginning methods must be suitable for the student's age group, perception level. In this context, in this study, it is aimed to examine the beginning flute methods used in flute education in Music Education Departments in terms of content and technical issues. This research is a qualitative study, the literature has been scanned through document analysis and the initial methods used in flute education have been reached. In the research, examinations and interpretations were made on the four methods determined in the study in terms of subjects and basic technical studies. In the methods, subjects related to beginning flute training were mostly included. However, in some methods, explanations and visuals about the subjects were insufficient or even not included at all.

Keywords: Instrument education, flute, flute education, method, beginning method